

[Indenrigsministeren.]

ning for de personlige Privilegier er ca. 19 Mill. Kr. Bestemmelserne om Afløsning af de salgbare Apotekerprivilegier findes i Lovforslagets Kapitel VII, §§ 48—59. Som jeg allerede har nævnt, kan det Spørgsmaal underkastes Tvivl, hvad det salgbare Apotekerprivilegiums Bevillingsret oprindeligt omfattede, om den Salgsret, der efterhaanden er udøvet, virkelig beroede paa en udtrykkelig Sanktion fra Statens Side. I det her foreliggende Lovforslag er der ikke søgt rejst nogen Strid derom, Lovforslaget tager sit Udgangspunkt i den Kendsgerning, at Staten i 200—250 Aar ingen Hindringer har lagt i Vejen for Udøvelsen af denne Salgsret. Lovforslaget godkender derfor, at der i Kraft heraf ved Privilegiets Afløsning bør ydes Indehaverne en Erstatning i Overensstemmelse med de Rettigheder, det kan siges Privilegiet giver, idet det er klart, at der ved Udmaalingen af disse Erstatninger maa regnes med de Begrænsninger i Privilegiets Rettigheder, som Statens særlige Beføjelse i dette Forhold er Udtryk for. Det bestemmes nu i § 48, at den Adgang, der hidtil har været til at overdrage Apoteksprivilegier, bortfalder. I § 50 fastsættes det derefter, at der til Gennemførelse af Ordningen oprettes en Afviklingskasse, om hvis Bestyrelse og Virksomhed der træffes nærmere Bestemmelse af Indenrigsministeren. I Henhold til § 51 skal denne Bestyrelse optage Forhandling med Privilegieindehaverne om Betingelserne for Privilegiernes Afløsning. Saafremt det ikke lykkes at naa til en mindelig Overenskomst herom, bestemmes det i § 52, at Erstatningen skal fastsættes ved Vurdering af en Kommission, bestaaende af en af Indenrigsministeren udnævnt Formand, der skal opfylde Betingelserne for at erholde Beskikkelse som Dommer, 2 af Indenrigsministeren udnævnte Medlemmer samt 1 Medlem valgt af Danmarks Apotekerforening og 1 Medlem valgt af Sammenslutningen af Apotekere med reelt Apoteksprivilegium. Rettesnoren for saavel Afviklingskassens Forhandlinger om frivillig Overenskomst som eventuelt senere for Vurderingskommissionens Vurdering findes i § 49, der siger, at Erstatningen

„fastsættes under Hensyntagen til det paagældende Apoteks Udbytte, opgjort i Hovedtrækkene efter Reglerne for de i § 16 omhandlede aarlige Opgørelser fra Indehaverne af personlige Apoteksprivilegier til Beregning af disses afgiftspligtige Nettooverskud“.

Dog skal det ved Fastsættelsen af Erstatningen for de salgbare Privilegier ikke være det fulde Overskud, der skal tages Hensyn til; der skal i det opgjorte Overskud ske et Fradrag af en passende Størrelse for Apotekerens personlige Arbejde. Denne Bestemmelse er formentlig selvfølgelig. Det er klart, at det Overskud, et salgbart Privilegium kan opvise, ikke alene er Udtryk for Privilegiets Værdi, men tillige indeholder Løn til Driftslederen, til Apotekeren. Dernæst bestemmes det, at Erstatningen skal ansættes under Hensyn til, at Staten har Ret til at ændre Medicintaksterne og derved formindske de salgbare Apotekers Overskud. Det, der her berøres, er jo ikke nogen fjerntliggende Mulighed, sidst skete noget saadant i 1927.

Endvidere maa der paa samme Maade ved Erstatningens Fastsættelse tages Hensyn til, at Staten har Ret til, naar som helst den finder fornøden Anledning dertil, at oprette nye personlige Apoteker, som gennem deres Virksomhed formindsker de salgbare Apotekers Omsætning. Det er jo noget, der sker Gang paa Gang, og som ogsaa i Fremtiden vil ske. Denne Beføjelse for Staten har man langt tilbage i Tiden i høj Grad haft Opmærksomheden henvendt paa under de Diskussioner, der til forskellige Tider har været ført om de reelle Apotekers Værdi. I en Artikel i Nationaløkonomisk Tidsskrift om de reelle Apoteksprivilegier omtaler Professor William Scharling saaledes allerede i 1873 dette Forhold. Han omtaler, hvorledes Administrationen til Tider til Gene for Publikum har afholdt sig fra at oprette nye Apoteker, selv hvor der var Trang dertil, af Hensyn til at et reelt Privilegium, som var købt for en stor Sum, derved vilde synke stærkt i Værdi, og derefter fortsætter Professor Scharling med følgende Bemærkninger herom:

„Apothekerne have ikke faaet noget Brev paa, at vi til alle Tider ville have Justitsministre, der ere lige saa humane og hensyntagende“ — Apotekervæsenet hørte den Gang under Justitsministeriet — „overfor dem som de hidtilværende, og det kan meget vel tænkes, at der — endog i et i det Hele konservativt Ministerium — kan komme en paa dette Omraade mere radikal Minister, der ikke mener at behøve at tage Hensyn til de Kjøbesummer, som Ihænderhaverne af reelle Privilegier selv frivillig ere gaaede ind paa at erlægge, men mener, at det maa blive deres egen Sag, om de have overvurderet den Gjen-